

Rente en Meesterschap

niet uitgeven, maar investeren

Initiatiefvoorstel werkconferentie Stadsmeiergelden

PvdA-fractie Groningen
27 juni 2007

1. Inleiding

Vanaf de 16^e eeuw begon de veenwinning in Oost-Groningen. Veelal hadden de verveners echter geen geld voor de noodzakelijk wegen en kanalen en trad de Stad op als financier. Daardoor kreeg de stad Groningen op den duur bezittingen in de Veenkoloniën zoals kanalen, sluizen, bruggen en de gronden. Het beheer hiervan kostte geld, maar er waren ook aanzienlijke opbrengsten. Want de veenkoloniale boeren gebruikten de afgegraven gronden voor landbouw en betaalden daarvoor pachtgeld: de stadsmeierrechten.

In de jaren '60 is aan deze binnenlands-koloniale verhouding een eind gemaakt en werden de stadse bezittingen opgekocht door het Rijk. De afgesproken koopsom bedroeg ca. 90 miljoen gulden (41,5 miljoen euro). Echter, de uitbetaling hiervan heeft erg lang op zich laten wachten. Daarom is de Stad in 2004 een rechtszaak tegen het Rijk begonnen met als inzet een reële vergoeding van de gemiste rente-inkomsten. Dat werkte: eind 2006 is een schikking getroffen en het Rijk betaalt de stad 25,5 miljoen euro.

Dit is een aanzienlijke eenmalige meevaller. In het persbericht van 9 januari 2007 geeft ons College aan in de voorjaarsbrief met een bestedingsvoorstel te komen. Daarbij zal het geld worden gebruikt voor een aantal grote investeringen en het financiële meerjarenbeeld zal op orde worden gehouden. Dat lijken gezonde uitgangspunten. Het voorkomt in ieder geval dat het college de Stadsmeiergelden gaat inzetten als een grabbelton voor een veelheid aan diffuse wensen en knelpunten.

2. Bestemmen met visie

De PvdA fractie wil verantwoord omgaan met de erfenis en daar voor de stad nieuwe kwaliteiten en kracht uit halen: Rente en Meesterschap. Dit willen we bespreking voor de begroting 2008. Uitgewerkte plannen kunnen in de begroting 2008 worden opgenomen.

Criteria

De PvdA fractie wil met politieke afwegingen aangeven wat de beste domeinen zijn voor de besteding van deze meevaller. Hiervoor hebben we een aantal criteria geformuleerd:

- Geen knelpuntenpot maar extra investeringsgeld! 25,5 miljoen is heel verleidelijk als 'makkelijk' geld voor bijvoorbeeld tekorten of nog nader te vinden financiering. Daar zijn wij tégen. Want het ontslaat ons niet van de plicht om sowieso het geld te vinden voor zaken waarover al eerder is besloten bij de begroting of in de Raad. Dus ook de bezuinigingstaakstelling staat overeind.
- Reserves zijn inactief. Wij zijn er op tegen het geld toe te voegen aan de reserves. Op het eerste gezicht lijkt dat verstandig en het hoort bij behoedzaam beleid, maar wij willen niet dat deze cash meevaller passief wordt gemaakt.

- Geen grabbelton. Dit éénmalige extra geld moet niet versnipperd worden over diverse portefeuilles en/of verlanglijstjes. Dat gevaar ligt op de loer in een cultuur van ‘iedereen tevreden houden’. De PvdA fractie wil daarentegen gebruik maken van de unieke mogelijkheid om op één thema nu eens écht een slag te maken. Wij kiezen daarom voor een gericht thema met een paar grote investeringen.
- Structurele effecten. De inzet van de omvangrijke meevaller moet blijvende effecten sorteren. Hoewel het éénmalig geld betreft, moeten structurele kosten (beheer, onderhoud, afschrijving) die ermee samenhangen ook in de toekomst gedekt zijn. Een werkpaard kopen is één, maar hem aan de gang houden is weer heel wat anders!
- Multiplier. Probeer het geld te vermeerderen! Eén mogelijkheid is het geld (deels) om te zetten in een revolving fund, waarmee met incidenteel geld op structurele wijze kan worden geïnvesteerd. Een andere mogelijkheid is het geld als co-financiering in te zetten bij Europese of rijksregelingen.
- Resultaat. We willen al in de huidige collegeperiode de effecten van de uitgaven kunnen zien.

Er zijn veel problemen in deze stad, die opgelost moeten worden. Denk aan achterstallig onderhoud bij sportfaciliteiten, tekorten bij BORG. Ook voor fietsfaciliteiten en cultuur kunnen we altijd meer geld gebruiken. Deze zaken horen echter bij de basis en die moet op orde zijn. Het op orde brengen van de basis mag niet afhankelijk zijn van incidentele meevallers. Daarom is ons adagium

<Niet uitgeven, maar investeren!>

Banenmotor

Ons thema is: de sterke stad. We willen *meer werkgelegenheid* door een *sterkere economie*. Banen voor Groningers uit de Stad en het Ommeland, want de regio profiteert er fors van als de werkgelegenheid in Groningen-Stad groeit. Groningen is nu al de banenmotor van de regio en die functie moet worden versterkt. Het bestemmen van de stadsmeierrechten aan de Groninger economie doet dus recht aan de historische context van het geld.

Waarom?

Werk hebben betekent voor mensen: erbij horen, weerbaarder zijn en perspectief hebben. Ondanks het dalende aantal werklozen in onze stad staan nog veel te veel mensen langs de kant. Mannen en vrouwen, hoog- en laagopgeleiden, jong en oud, zwart en wit. Traditioneel heeft de PvdA altijd veel aandacht voor gelijke kansen voor iedereen. Een essentiële waarde in de sociaal-democratie: het eerlijk verdelen van de koek! In dit voorstel gaat het aanvullend vooral om het vergroten en versterken van die koek die werkgelegenheid heet. Wij willen een creatieve en innovatieve stad waarin kennis veel meer dan nu wordt benut en gecombineerd. Een ondernemende stad die overtuigingskracht en zelfvertrouwen uitstraalt. Met een uitnodigend werkklimaat waarin onderwijs en

opleidingen uitstekend aansluiten op de behoeften van de markt. Waarin het meesterschap van vakkennis en ervaring structureel wordt geborgd.

Vanuit de sociale betekenis van economische ontwikkeling
wil de PvdA de meevaller stadsmeierrechten inzetten ten behoeve van
< **Groningen sterke stad en banenmotor van de regio** >

3. Vooronderzoek: een oriëntatie

De PvdA-fractie wil het geld gericht kunnen inzetten. Om ideeën te ontwikkelen hebben wij met veel experts in het veld gesproken. Ondernemers, kennisinstellingen, intermediaire organisaties en scholen (bijlage).

We hebben hen gevraagd: waarin ligt volgens jullie de sleutel? Wat heeft deze stad nodig om er straks sterker voor te staan? Met meer banen en een betere positie?

Die gesprekken waren zonder uitzondering zeer prettig en informatief. En de ideeën die daar naar voren werden gebracht bleken uiteindelijk opvallend goed te clusteren. Er kwamen heldere 'rode draden' naar voren.

Rode draden (1)

1. MKB & innovatie

- innovatiepotentieel >> techniek!!!
- open mind valt nog tegen

2. Ondernemerschap

- aandacht onderwijs
- lage drempels starters

Jan Spakman discussie Stadsmeierrechten 19 juni 2007

Rode draden (2)

3. Binden aan regio

- braindrain, ...
- 'hoofdkantoor' Groningen

4. Verbindingen

- kracht van agglomeratie-effect
- afstand tot de (arbeids-)markt

Jan Spakman discussie Stadsmeierrechten 19 juni 2007

Discussie

- Klopt het economisch denkmodel ?
- Juiste aangrijpingspunten ?
- Belang marktsector naast collectief ?
- Rol onderwijs ?
- *Blijvend effect van Impuls ?*

Jan Spakman discussie Stadsmeierrechten 19 juni 2007

4. Werkconferentie: de raad nodigt uit

In een open overleg met de overige raadsfracties hebben wij deze rode draden besproken. Op deze aanpak kregen we positieve reacties. Bij veel politieke partijen leven goede ideeën over het versterken van onze economie. Daar willen wij graag gebruik van maken. Met de raadsleden is afgesproken dat wij gezamenlijk nadere invulling gaan geven aan deze ideeën. Om hier nadere invulling aan te geven, stelt de PvdA-fractie de Raad voor een werkconferentie te organiseren.

De fractie zal haar eigen concrete voorstellen daarbij in een Werkmap neerleggen en deze zomer ook inventariseren bij andere fracties en bij organisaties watvoor andere voorstellen er nog zijn en deze ook in de Werkmap opnemen.

Tijdens de conferentie kunnen alle betrokken partijen hun visie op deze materie geven. Daarom stellen wij het volgende voor:

- 1. De raad organiseert een brede werkconferentie, met als doel gezamenlijke voorstellen te doen voor gerichte investeringen ter versterking van de economische positie van de stad.**
- 2. Beoogde deelnemers zijn raadsfracties, maatschappelijke organisaties, vakbeweging en ondernemers.**
- 3. Uitkomst van de conferentie moet zijn dat er concrete voorstellen liggen met een breed draagvlak omtrent bestedingen binnen het geld van de Stadsmeierrechten.**